

Beograd, januar 2001.
Bukurešt, mart 2001.

VI

“PUT KA ŽIVOTU”
ili PROJEKAT TRANZICIJE LJUDSKOG DUHA
scenario - idejno-filozofska osnova za pozorišnu predstavu

predgovor

Društvo je jedna od integralnih tema pozorišnog promišljanja i istraživanja. Hteli mi to ili ne, praveći teatar, a živeći u nekom društvu, mi smo u paradoksalnoj situaciji. Teatar crpi energiju iz života, a svako društvo, čak i ono najbolje, najrazvijenije, nekad i u najboljoj nameri, taj život cenzuriše.

Međutim, nije sve tako crno. Ako stvari gledamo kroz istoriju teatra, možemo videti da je baš teatar bio taj koji je, na društvu često neuhvatljiv način, uspeva da od tog istog društva otrgne život i njegove sokove, intelektualne i organske, oslanjajući se na duh i viziju nekog čoveka, pojedinca koji je bio otporan na opšte trendove.

U proteklih deset godina, u Beogradu, u Srbiji, kao i u proteklih šezdesetak godina u najvećem delu istočne Evrope moglo se čuti: "Ovo nije život (za čoveka)!" Od pada berlinskog zida kreće jedan makro projekat savremenog sveta koji je determinisam kao "novi svetski poredak" i koji bi taj deo sveta, deo istočne Evrope, trebalo da uputi ka "životu".

"Put ka životu" je mikro projekat koji je samo deo ovog makro projekta a koji se zove "tranzicija". Do ovog svetskog makro projekta pojam tranzicije je bio vezan isključivo za oblast ekonomije, tj. za pojam robe. Ekonomski aspekt je, pretpostavljamo, u prvom planu i kada je u pitanju projekat tranzicije zemalja istočne Evrope. Ali, da li je moguća ekonomska tranzicija bez neke vrste "ljudske" tranzicije, koja joj prethodi? Verovatno da jeste. Ali, da li smo mi za to bili spremni? Da li to ostavlja nekakve posledice? Verovatno da da. Kakve su te posledice? To još ne znamo, ili znamo? Da li su one već danas vidljive?

Jedan mladi čovek, rođen u Beogradu pre dvadesetak godina, u prvim trenucima svog svesnog doživljavanja ovog sveta suočio se sa projektom tranzicije. Bez neke istorijske reference na koju bi se pozvao u vezi sa tom realnošću koju je morao da živi, bio je slobodan da postavi pitanje pozicije i stanja ljudskog duha u jednom takvom projektu, i tako došao do dela-scenarija za pozorišnu predstavu.

Tako, pred sobom imamo još jednu priliku da moć teatra i njegovog osnovnog činioca - čoveka, upotrebimo za naš najuzvišeniji zadatak: otrgnuće života kome on ne pripada. U ovom slučaju kao i u mnogim drugim, to je društvo.

Da bi bilo do kraja jasno, pisac ovih redova, kao čovek i kao građanin, sebe oseća stradalnikom diktatorskog režima koji je trajao deset godina na tlu današnje Jugoslavije, te stoga ima pozitivan stav spram jednog ovakvog projekta savremenog sveta. Ali kao umetnik i kao reditelj teatra koji ima antropološki i istraživački diskurs u svom radu, slobodan sam da razmišljam o nečemu čega sam deo. To bi i trebalo da bude jedno od osnovnih načela demokratije. Ili ćemo doveka robovati tabuima?

Nenad Čolić
reditelj Plavog Pozorišta

Sedim u sobi sa svojim prijateljima.
Slušamo grupu Joy Division, album "Closer" iz 1980. godine.
Mi smo umetnici.
Ja imam 24 godine.
Živim u Beogradu, u Srbiji, od svog rođenja.
Moja zemlja je u tranziciji.
Danas sam u groznici video procvati pupoljak ruže.

U trenutku kada, kao mlad čovek i sam, kao individua, kao deo jednog društvenog konteksta, na neki način prolazim kroz sopstvenu tranziciju, prelazak iz jednog mladalačkog (zavisničkog) sveta u jedan svet u kome ostvarujem nezavisnost brinući se o sopstvenoj egzistenciji, i čitavo društvo u kome se krećem doživljava to isto.
Mogu li se ta dva procesa odigravati istovremeno?
Šta se dešava kada jedinka nema uporište u društvu, kada je prepuštena jedino samoj sebi i svojoj generaciji?
Da li je to onda jedna samoizgrađena mladost koja odbacuje sve prošlo?
Da li sam ja deo te generacije?
Ko sam ja?

Jedno zajedničko osećanje zaokružuje svo ovo pisanje.
Jedna vrtoglavica grozničavost.
TRIJUMF ŽELJE.
Ali da li smo mi uopšte sigurni u samu svoju želju?

Napolju se događa tranzicija.
Kroz prozor vidim srušen zid.
Od srušenog zida se gradi put.
Tim putem naše društvo će se uputiti ka životu.
Tim putem naše društvo će preći iz jednoga u drugi svet.
Tim putem naše društvo će doći do supermarketa.
Kada naše društvo stigne do supermarketa imaćemo novu situaciju.
Imaćemo mogućnost izbora.
Na jednoj od policama supermarketa videćemo naš sopstveni duh.
Ispod će pisati cena. Vrlo visoka cena.
Bićemo u dilemi.
Šta kupiti? Naš sopstveni duh ili dve, tri korpe nečega-svačega.
Odlučićemo.
Na izlasku iz supermarketa TV ekipa će nas presresti sa pitanjem: "Šta ste kupili?"

Ali da li smo mi uopšte sigurni šta hoćemo?
Ali da li smo mi uopšte sigurni i u samu svoju želju?

uvod

Izložba užasa / Atrocity Exhibition

Tišina kad se širom otvore vrata
 Gde svako ko plati može unutra
 Za zabavu gledaju njegovo telo kako se krivi
 U očima se vidi da još uvek živi
 Ovo je put, ukorači

U arenama nagradu dobija kad ubija
 Životu da doda još minut, dva
 Ali mučninu uzvik još savlada
 Moli boga da bude brzo - gledaj pada
 Ovo je put, ukorači

Ovo je put, ukorači

Videćeš užase udaljenog mesta
 Tvorce zakona ispred svog lica
 U još neviđenom broju masovna ubistva
 I svakog onog ko za uspeh sve da
 Ovo je put, ukorači

I izabrah hirove između hiljadu stvari
 I dalje sledeći put sakriven
 Za godina, mrtvih šuma i prašuma
 Gorećih gradova, nema povratka, popravka
 Nema puštanja, pričanja – daj mi ruku
 I pokazaću ti, šta je bilo – to će i biti

“Zid je odavno srušen. Vreme revolucija je prošlost”, rekla je skoro nehajno, za sebe, bez želje da iko progovori, bez želje za ikakvim pitanjem. To je bila činjenica. Ona je i govorila samo činjenice. To ju je štitilo od bilo kakvog razgovora, mogućeg konflikta. I niko joj zbog toga nije zamerao. Jer svi smo bili umorni od ratova, pre njih od razgovora, od utvrđenog konflikta. Ona je bila glumica.

Bili smo u groznici i znali smo to. Otkrili smo je vodeći ljubav. Groznica nam je pružala saznanja koja smo, pretočivši ih u poeziju, videli kao realnost. Pošto smo se tako dobro osećali u njoj, vremenom, nemajući druga posla, ustanovili smo groznicu kao metod. Namerno smo dovodili svoja tela do tačke kojima je visoka temperatura, drhtavica i preznojavanje jedino pristajala. To stanje prepuno dešavanja, usijavajućih ubrzanja i vrtoglavica odredili smo kao jedino moguće stanje.

“Vreme revolucija je prošlost. Nema više naglih rezova. Konačni rez se dogodio. Ne postoji više crta koju treba preći. Ne postoji saznanje o ovom svetu.”, nehajno kao i malopre, prekinula je grozničavu tišinu razmišljanja. Dok rukama namešta šav na pantalonama kao da pevuši:

“Ne postoji saznanje o ovom svetu
 Sve je u prelivanju
 U dodiru mesa
 U dodiru mesa sve je
 U dodiru
 La la la”

Ponovo kao za sebe, nastavljajući da namešta šav, ona nastavlja i da pevuši. Mladić koji je ležao do mene bio je naš vozač. On je pitao:

”Ali da li postoji saznanje o onom drugom svetu?”

“To ne znamo. Saznaćemo kada budemo ukoračili u njega, jer ako postoji saznanje o drugom svetu, ono je u njemu.”, odgovorila mu je i njih dvoje započinju da plešu i pevaju:

“Ne postoji crta koju treba preći.
 Sada su to čitavi prostori u koje zakoračujemo”
 “I ti zakoračuješ!” rekla mi je igrajući.

“ I ti zakoračuješ!” on je ponovio za njom i već kao da oboje lebde iznad poda.

“Ne, ja padam”, pomislih “Ja padam”.

Odlaskom revolucije svaka ozbiljnost se raspršila. Nema više nikoga spram koga bi se mogla usmeriti oštrica noža. Lica se isuviše brzo menjaju. Ako se i desi neko ubistvo, ono je iz dosade.

Kroz prozor vidim da grade put.

Od cigala, od srušenog zida.

Put je ništa drugo do zid položen u horizontalu.

Da premosti vremenom stvoreni jaz.

U poslednjem trenutku sam se setio da za večeras imam pozivnicu za techno-party.

Izolacija / Isolation.

Budi čist – svaki dan, svako veče
 To grmi odozgo na nas
 Nadgledani brižno zato što
 Pobožnost i ljubav mešamo
 Nateran da branim sebe
 Od onih što to stalno čine
 Savršenstvo kad dodirne tebe
 I život kao drugo je sve

Izolacija

Majko, molim te, veruj
 Probao sam i bolje ne znam
 Stidim se onoga što sam prošao
 Stidim se onoga što jesam

Izolacija

Ali kada bi samo mogla videti lepotu
 Nema reči za njenu čar
 Nastrana zabava i zadovoljstva
 Jeli to moj prekrasni dar?

Izolacija

Imam sve što mi je potrebno.

Muzika je preglasna za svaki razgovor, za svaku misao. Ne priziva ništa. Ne dolazi ni od koga. Vrhunski DJ je onaj koji uspe da napravi tako da se ništa ne prepozna, da se ne zna odakle dolazi.

Sve je usmereno na čula. Ali sa distancom, bez dodira. Oči se vode svetlošću reflektora, raznim bojama, isprekidanim pokretima i laserom.

I svi se kreću.

Stoje u mestu i kreću se, kao nekakva vojska.

Posmatram jednog od ovih novih tehno-party vojnika. To je bilo dovoljno da počne da mi prilazi. Prilazi mi oprezno, sa posebnom zainteresovanošću. Vidi da se ne krećem.

“U redu je. I mene je bio strah da naučim pokrete.”, obraća mi se obazrivo, ”jednostavan je, a to je odbojno. Ja vidim da si ti jedan dubok i kompleksan čovek. Evo, lako je, da ti pokažem: 0101010....”

Ne zna zašto mi je prišao, ali zna da ne sme da me dodirne. To je zakon tehna.

Prosto je umetnost koliko ljudi na jednom prostoru, a ne dodirnu se.

Svako mora ostati čist. Majka sa istom pažnjom sve čeka kod kuće. Ona je srećna kad ne oseti odeću na duvan, kada joj dete ne pije.

Nekada, sve je bilo prljavo. Nisi mogao obući bele pantalone. A sada ko želi da obuče bele pantalone, mora mu biti zagarantovano da će ostati bele. Jer pojedinac je ono što se pledira. Masa nikome ne odgovara. Jer masa je prljavština. Zato sve mora biti čisto. Mora se sve oprati.

Vojnik, i dalje u svom binarnom kretanju, već ne primećujući me, priključuje se svojoj generaciji.

Hiljade i hiljade malih lančanih masturbacija oslobađa mnoštvo energije, ali sve ostaje očuvano unutar pojedinca. Sve što ide na spolja preti da postane revolucionarno.

Gomile i gomile čistoga znoja.

“Zdrava” generacija.

Takva generacija bi u prošla vremena bila korisna za ostvarenje neke ideje. Sada je dobra za tehno.

Tehno-party.

Pasha / Passover

Ovo je kriza koja je morala doći
 Uništavajući mir koji pazim
 Sumnjajući i smirujući i okrećući se u krug
 Pitajući se šta dolazi zatim

Je li to ono što si želeo da živiš
 Bilo je glupo tražiti toliko
 Bez zaštite i bez staranja
 Sve se raspada kod prvog dodira

Gledajući klupko kako se bliži kraju
 Surovo grabeći svoje vreme
 Ljudi što se bez razloga menjaju
 To dešava se sve vreme

Mogu li dalje naviknut da se branim
 Remeteći i čisteći svoj um
 Brojim sve dužnosti – kada se sve završi
 Znam da izgubiću svaki put

Krećući se duž nama Bogom danih staza
 Sigurnost je sedeti kraj vatre
 Utočište od ovih grozničavih osmeha
 Ostavljeno sa znakom na vratima

Je li to dar koji sam želeo da dam
 Zaboravi i praštaj – to uče
 Proćiću još jednom kroz pustoši i pustinje
 I gledati kako se kraj obale ruše

Ovo je kriza koja je morala doći
 Uništavajući mir koji pazim
 Okrećući se ka novoj gomili laži
 Pitajući se šta dolazi zatim

I dalje sam na tehno-partiju.

Pokrenuo sam se. Ipak je tehno samo jedam segment društva, faza.

Ne poznajući binarni ples, slučajno, krećući se nespretno, dodirujem jednu devojkicu. Ona, ni ne pogledavši me, skida sa sebe svu odeću i prolazeći kroz gomilu izlazi napolje. Kako krećem za njom tako osećam promenu u sebi. Vojnik mi namiguje:

“To je moda. Sada si deo nje. Bip-bip!”

Ona hoda gola ulicom, ali način na koji se kreće, njen “personality” čini je nekako obučenom.

I sada ja učim prvu lekciju savremenog sveta:

Iako gola, moda izbija iz nje.

Moda je zaštita, ali zaštita koja napada. Usadena odbojnost. Koja privlači. Test ambivalencije.

Njen stil je opisan kao “prirodan” i tako više nikome ne odvlači pažnju dok hoda ulicom.

“Da, da, veoma svedena forma.”, čuje se jedino dok prolazi pored butika.

Izvodi me iz grada. Sedamo na travu.

“Dodirni me ponovo.” traži od mene.

“Znaš da je prvi put bilo slučajno” odgovorih.

“Znam.” i prvi put me pogleda “Želim da i sada bude slučajno, želim da me ponovo oslobodiš. Želim da skidam sloj po sloj sa sebe. Do kostiju. I dalje. Do potpunog nestajanja.”

Kako je to izgovorila, talasi smeha odjeknuše u meni.

Poželeo sam da je upoznam sa svojim prijateljem.

Kolonija / Colony

Vapaj za pomoć, znak obamrlosti
 Iz razorenih domova zvuk, tu smo se uvek susretali
 Kad zaspi, ona ga uzme u naručje
 Stvari koje moram da uradim, ali ne želim da te povredim

Namestio sam nemaran pogled, i zadnji put poljubio je
 Ruke u torbi, pakuju suzu koju pokušava da sakrije
 Okrutni vetar što urla nad našom ludošću
 I ostavlja ga da stoji smrznut u ovom naselju

Ne vidim zašto sva ova suočenja
 Ne vidim zašto sva ova remećenja
 Sputan se osećam u bračnom životu
 Stajah sam tu u ovom naselju
 Da, Bog u svojoj mudrosti za ruku te je uzeo
 Bog u svojoj mudrosti da shvatiš je učinio
 U njegovom naselju

U kući su i dalje plesali i pevali. I lebdeli. U groznici. Zavisni od mesa. Od materije.

Da sam je uveo prvu, ne bi je ni primetili голу (ni oni nisu otporni na modu), ali kako sam se ja prvi pojavio na vratima svi su momentalno zastali.

“Je li ona sa tehno-partija?”

“Da, dozvolite da vas upoznam” i pokazao sam rukom na nju. “Ovo je Tehno. Tehno upoznaj moje prijatelje.”

Pogledala ih je i zaplaka.

Kako su joj oči bile prepune svetlosti, njene suze učiniše da svi oslepimo za trenutak. Prepune boja, njene suze učiniše da svi ugledamo dugu.

“Tehno je super!” uzviknuše svi u glas “Spremni smo za polazak.”

Kroz prozor se videlo da su od preostalih cigli dovršavali crkvu na putu. Ne pored puta. Na putu. Na putu kojim prolazimo. Na putu koji će nas dovesti do

supermarketa. Dok smo ulazili u crkvu vozač skinu svu odeću sa sebe i stade pored Tehna.

On je naspram mene, a Tehno naspram glumice.

To je scena upoznavanja:

- obučeni posmatraju gole. Upoznaju se sa svime što goli rade, svom biologijom i fiziologijom. Akcenat je na fiziologiji. Posmatraju kako se razvijaju odnosi među njima. S druge strane, goli obučene upoznaju samo kao voajere.

Nazivaju jedni druge braćom i sestrama.

Put do kraja / A Means to an End

Zaveštanje do sada uklonjeno
 Jednoga dana biće potvrđeno
 Večita prava ostaće iza
 Mi smo bili ta bolja vrsta
 I tebe slobodnog ovaj dan sreće
 Ugledao sam se na tebe, uvek

Borili smo se za dobro
 Stajali jedno uz drugo
 Naše prijateljstvo nikad nije umrlo
 Ali čudniji putevi što mrznu se na visovima
 Naša je vizija bila sa nebesima
 Posmrtna lista – dokaz je
 Polažem svu nadu u tebe

Kuća negde, na stranom tlu
 Ranjeni ljubavnici gde zvali su
 Je li to tvoj cilj, tvoji zadnji postupci
 Gde lešinari jedu i psi?
 Dozvoljeno još uvek, okrenuh se da odem
 Polažem svu nadu tebe
 U tebe, u tebe
 Polažem svu nadu u tebe

Put prolazi kroz selo.

Ova zemlja je neravna. Mnogo ratova vodilo se na njoj. Ratova u ime Dobra, u ime ideje Dobra (ratovi se uvek i vode u ime Dobra). Mnogo je mrtvih ukopano u nju. Mnogo slavljenih. Plodna zemlja. Potrebno je samo zasaditi seme i nešto će već izrasti. Nije pustinja. Nije led.

Na njoj važi zakon godišnjih doba.

Seljak živi na zemlji. Na zemlji, od zemlje.

Moram da porazgovaram sa seljakom. Da čujem njegovo mišljenje o tranziciji.

Rekli su nam da je seljak na njivi.

Izašao sam iz kola i uputio se ka njemu gazeći njivom.

Poveo sam i sestre sa sobom.

Hodam između njih. Juče je padala kiša. Što idemo dalje zemlja je sve više blato. I sve više uranjamo u njega. Gola sestra (Tehno), sva srećna, već se sva uvaljala u blato. Zakamuflirava se. Tražimo je, gazimo je, ali ona nam stalno beži, kao da se poigrava sa nama. Kao da je nekakva čudesna oživela masa, blato i nas, malo po malo, svlači, skida svu odeću sa nas i uskoro svi smo potpuno goli i blatnjavi.

Zemlja me je učinila sentimentalnim i dala mi slobodu da se obratim sestricama:

“Znam sve o tebi
 i sestru ti znam
 s proleća
 kad otopli
 nokti vam se
 i ruke vam se cele
 u crno se oboje
 izukrščaju
 a zubi poplave
 lance bi grizli
 Znam sve o tebi, sestrice
 niste se držale za isto srce
 vaša nemoć
 počiva u kičmi jednog muškarca
 uči vas ljubavlju
 Vi nemate kuću
 Umire vam se.”

Ostale dane u blatu provodimo čuteći. Čekajući kišu da padne.

Kiša je pala.

Ponovo čisti, okupani, vratili smo se na put.

Seljaka, ako sretremo, reći ćemo mu da su nam cipele ostale u zemlji. Ako ih nade, neka ih zadrži. Nama ne trebaju.

Zatekli smo vozača kako spava u kolima.

Nastavili smo put.

Srce i duša / Heart and Soul

Trenuci koji nas još izdati mogu

Putovanje što vodi ka suncu
Bezdušna i razdorna
Borba dobra i zla

Preuzimaš moje mesto u igri
Sažaljivo gledaću to

I za oprostaj skrušeno molim
Nije nam dato da mi damo to
Srce i duša, jedno će izgoreti

Pakao što je pratio stvaranje
Cirkus, sve budale su tu
Kroz godine osnove trajale
Pa se u temelju raspale
Iza sveg ovog dobra je užas
Stisak gramzive ruke

Kad divljaštvo se sa razlogom vrati
Nema povratka u sigurne luke
Srce i duša, jedno će izgoreti

Život – koga je još briga
Živim najbolje što mogu
Prošlost je deo mog Sutra
Danas je van mojih ruku
Srce i duša, jedno će izgoreti
Jedno će izgoreti, jedno će izgoreti
Srce i duša, jedno će izgoreti

Usput smo ogladneli.

Znali smo samo da smo gladni. Da želimo da jedemo.

Nismo znali šta.

Odjednom, ispred nas se pojavila nekakva ogromna građevina. Bio je to supermarket, ali još u izgradnji. Stigli smo prerano. Svečano otvaranje je za mesec dana. Do tada, smestićemo se u hotelu kraj puta.

U međuvremenu, moram da prestanem sa sentimentalnošću. Išao sam sa sestricama do kraja, a one su i dalje tu, nepromenjene. Znači da nisam išao do kraja. Moram ih naterati da dožive sebe, da shvate da je rešenje u njihovom telu, da se ne plaše za njega, jer ništa nije izvan njega. Da ne postoji samo zemlja, nego i nebo, svemir i ono dalje od svemira, dalje od beskonačnosti.

Ponudio sam ih jednom piscu za noć. Pisac je lokalni, proćelav. I on čeka otvaranje supermarketa. I on je stigao prerano. Dogovorili smo se da za njihove usluge plaća svojim pisanjem. Dopao mi se njegov stil. I njega muči pitanje tranzicije. Kaže:

“Svaka mašina se čuje. Svaki mehanizam.

Ono što se ne čuje – to je živo.

Živo je van sistema.

Apsolutna tišina je vladavina duše.

Muzika ne trpi apsolutizam, niti sistem.

Samim tim, muzika nije niti od ovog, niti od onog sveta.

Ona je granica”

Jadnik, ne zna da granica više ne postoji.

To je problem sa domaćim piscima. Malo su anahroni.

U hotel je prispeo stranac. Mnogo ih je u ovakva vremena. To je vreme iščekivanja, bezazlenog avanturizma. Ovaj je Amerikanac. Džo. On ne želi sestrice, on sagledava pitanje tranzicije iz drugog ugla. On želi mene. Ponudio sam mu vozača (mислеći da voli mladiće) ali ne, nije u tome stvar. On želi mene – sam sistem u razvoju.

Za večerom sedi odvojeno, sam za drugim stolom. Ne skida naočare za sunce.

“Hoćete da nam se pridružite?”, pisac ga usiljeno nudi da sedne sa nama.

“OK”, kaže Džo.

Dok prilazi uzima flašu vina sa svog stola i razbija je o glavu pisca. Vozač ustaje i podiže sto. Jedna od sestrica, Tehno, vrišti (šta drugo?) i zariva sebi viljušku u oko. Vozač baca sto i uzima nož. Sestrica-glumica ujeda mu ruku i beži Džou u zagrljaj.

“Come on!”, dovikuje Džo pružajući mi ruku dok mu je u drugoj, u zagrljaju sestrica-glumica. Zavese se zapaljuju od srušenih sveća i ceo hotel nestaje u plamenu.

“Oh, pa ti krvariš!”, sestrica glumica je zabrinuta za mene.

“Ispušteni nož mi se zario u srce.”, jedva progovorih.

“No problem. We are driving you to the hospital.”, kaže Džo.

“Ali supermarket...otvaranje... to jekraj puta...ja moram...biti...tamo...ah!”

Sestrica mi svojim licem pritiska grudi. Zaustavlja krvarenje.
Kraj puta, u svitanje, ciganske čerge su se spremale za pokret.
Onesvestio sam se.

7

24 časa

Dakle ovo se ponavlja – ljubav je ponos slomila
Samo se okrenulo, što nekad bilo je nevinost
Senka je nadamnom, na svakom činu ostavlja trag
Duboko u sećanju, što nekad bila je ljubav

Oh, kako sam shvatao, kao sam želeo
Da raširim vreme pred sobom
Strašno se trudio da nađem
Da sam našao put, samo na tren učinilo mi se
Sudbina se razotkrila, gledao sam kako izmiče

Preblještavi vrhovi, van svakog dosega
Sve što ću želeti da zadržim, baš to isposnik zahteva
Izdržimo još jedanput, da vidimo šta ćemo naći
Bezvrednu kolekciju nada i davno prošlih želja

Koliki put moram da pređem, nikad shvatao nisam
Sve najtamnije uglove svesti, za koje nisam znao ni sam
Samo na tren učinilo mi se da neko zove
Sem ovog dana u ruci, baš ničega nema ovde

Sad kad sam shvatio kao je sve pošlo zlo
Moram naći neki lek, ovo traje predugo
Duboko u srcu, gde je sažaljenje zavlдалo
Moram naći svoju sudbinu, pre nego što bude prekasno

“Tako mladi a već slomljenog srca”, doktorov glas me je osvestio.

“Doktore, hoću li voleti?”, pitao sam odmah.

“Pa, to zavisi od toga koliko znate šta želite.”

“Želim Coca-Colu.”

“Dobro. Na vama je sada. Postoje šanse. Posle, kad nađete tu vašu Coca-Colu, videćemo. Ako ste ste disciplinovani...postoje terapije...videćemo.”

“Ljudi koji su me doveli....?”

“Otišli su. Ali gospodin iz Amerike me je zamolio da vam dam ovo kad dodete svesti.”

Dao mi je ciglu. Sa jedne strane cigle kao da je nešto bilo napisano crvenom. Kao deo nekog grafita, kao da je cigla bila deo nekog srušenog zida.
Stavio sam ciglu pod glavu i zaspao.

Kad sam se probudio video sam da u krevetu do mene leži bivši diktator (poslednji diktator na svetu). Ni za njega više nema ljubavi. Ali on ne zna šta želi. On nije ostao samo bez srca, nego i bez ruku i nogu. Za njega je digitalna tehnologija pusti san. Ne može ni memoare da zapiše, a da diktira – nema više kome. Ali, on je prošlost. Mene polako hvata groznica.
U bolnici nema satova. Vreme se po bolnicama meri kapljanjem infuzije. Vreme je poslednja opstala ideja, najsavršenija ideja. A ni jedna ideja nije uspela da uspostavi (održi) sistem. Ideja proizilazi iz sistema. Zato je bolje što sam u bolnici pre otvaranja supermarketa. Jer tek posle bolnice vreme postaje novac, a novac nije nikakva ideja.

“Kako to da novac nije ideja?”, buni se diktator kroz kašalj, čitajući mi misli.

“Pa nije”, odgovaram “Novac je sistem. Ti to nisi na “vreme” shvatio. Kasno si došao u bolnicu. Bio si zdrav isuviše dugo.”

“Ali kako je nastao novac?”, ne da diktator svoju prošlost “Pa neko je valjda morao da ima ideju da napravi novac!?”

“Jel pauk imao ideju da napravi mrežu? Ne, ona je deo njega. Vlati su sastavni deo njegovog tela.”

Diktatorovo stanje se naglo pogoršalo. Izgleda da je ovo bio prevelik šok za njega. Ipak je kult jednoga naspram mase isuviše dugo postojao da bi bio tek tako izbrisan. Umro je.

I ja sam otpušten iz bolnice.

Ka supermarketu. Najzad.

Večiti

Procesija se kreće naricanje je prestalo
 Pohvala slavi voljenog što ode
 Sede za stolovima, pričajući glasno
 Kišom oprano, razbacano cveće

Stajao sam kraj kapije u samom dnu vrta
 Gledajući kako prolaze kao oblaci na nebu
 Pokušavam da se isplačem u vrelini trenutka
 Obuzet tom jarom, što besni u meni

Plačem kao dete, iako po godinama stariji
 Sa decom je moje vreme uzalud trošeno
 Teret koji se čuva, iako njihovo tajno prijateljstvo
 Primam kao prokletstvo, nesrećnu nagodbu

Položen kraj kapije u samom dnu vrta
 Moj pogled se pruža od ograde do zida
 Nema reči da objasne ni dela da odrede
 Samo pogled u drveće i lišće što pada

Postoji jedna slabost koja se otkriva u svima nama.

Nju označava jedna reč: ŽELJA.

Ona je zaogrnutu dečijom naivnošću.

Ona zahteva: SADA!

I uvek će zahtevati: SADA!

Red pred supermarketom započinjao je sa piscem i Tehno-sestricom. Malo iza njih bio je i vozač, ali sada za bubnjevima (drum&bass). Njih troje su sada bend. Kombinuju modernu tehno sa tradicionalnom (etno) muzikom. Pisac, sada DJ, i dalje veruje da je muzika granica. Tako je i nazvao bend. "Granica".

Podigao sam ruku sa ciglom u šaci i uzviknuo:

"SADA!"

Istog trenutka svi su me propustili da prodem. Čini se da sam ja bio taj koga su čekali. Cigla je falila da bi put (položen zid) bio završen. Put ka životu.

Iz ptičije perspektive put je, celom svojom dužinom, otkrivao stari grafit, reči prve žudnje:

"enjoy FREEDOM"

Supermarket je i zvanično otvoren.

Dekade

Evo mladih ljudi, s teretom na plećima
 Evo mladih ljudi, gde su oni bili?
 Kucasma na vrata tamnijih odaja pakla
 Gurnuti na ivicu unutra se uvukli
 Gledasmo sa strane dok su se scene vraćale
 Videsmo sebe kao nikada pre
 Sliku trauma i izopačenja
 Patnje što trpesmo, nikada od njih slobodni
 Gde su oni bili?

Duboko umorna, naša srca su sad zauvek izgubila
 Ne mogu stišati strah, ni strast gonjenja
 Ovi obredi pokazali su vrata za naša lutanja
 Otvorena i zatvorena, pa nam ispred nosa zalupljena
 Gde su oni bili?

Propustio sam sve da prođu. Sada je bio red na mene da uđem u supermarket.
 Džo me sačekuje na vratima. Sa njegove desne strane je sestrica-glumica, sada njegova žena.

“Hi, Joe”, rekoh.

“Hi”, odgovori Džo “this is the way, step inside”

“This is the way

This is the way, step inside”, ponoviše svi za njim.

Ne postoji više crta koju treba preći. Sestrica-glumica je bila u pravu. Sada su to čitavi prostori u koje zakoračujemo.

“I ti zakoračuješ“, reče ona plešući, i već kao da pevuši:

“Džo i on zakoračuje”

I velika gomila iza njenih leđa počinje da je prati u predivnoj koreografiji nedeljne kupovine:

“I on zakoračuje!

I on zakoračuje!

la la la”, i već kao da svi počinju da lebde iznad poda.

“Granica” održava muzičku pratnju.

Kako ja zakoračujem, Džo širi ruke i prihvata me na grudi. Svi smo sa osmehom. Prepuni sreće i radosti. Kako se dodirujemo Džo i ja gubimo ravnotežu i padamo preko polica sa robom. Odjednom svi zaneme.

Jedino što se još čuje je eho hale koji nestaje u trenutku dok jedna puna flaša Coca-Cole polako pada u tišini.

I još uvek pada.

I još uvek pada.

I ja padam.

I ja padam.

I ja još uvek padam

...sve dok je ljubavi.

Love Will Tear Us Apart Again

When routine bites hard, and ambitions are low
And resentment rides high, but emotions won't grow
And we're changing our ways, taking different roads
Then love, love will tear us apart again

Why is the bedroom so cold?
You've turned away on your side
Is my timing that flowed
Our respect run so dry?
Yes, there's still this appel that we've kept through our lives
Love, love will tear us apart again

You cry out in your sleep, all my failing expose
There's a taste in my mouth, as desperation takes hold
Just that something so good, just can't function no more
When love, love will tear us apart again

**Na izlasku iz supermarketa TV ekipa nas presreće sa pitanjem:
“Šta ste kupili?”**

**Zna se samo da je posle par godina seljak viden u našim cipelama. Bile su čiste i
uglancane.
Izgledale su kao nove.**

**Posle samoubistva svog pevača, Iana Curtisa 18. maja 1980-te, grupa “Joy Division”
nastavila je svoj rad promenivši ime u “New Order”.**